

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 47 став 1 точка 6 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10, 123/12, 43,14), член 20 став 3 и член 42 став 2 од Законот за девизното работење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 34/01, 49/01, 103/01, 51/03, 81/08, 24/11, 135/11, 188/13 и 97/15), Советот на Народната банка на Република Македонија донесе

ОДЛУКА

за начинот и условите за евидентирање и поднесување извештаи за склучените кредитни работи

1. Со оваа одлука се пропишуваат начинот на евиденција на кредитните работи склучени со нерезидентите, како и роковите и условите под кои резидентите ја известуваат Народната банка на Република Македонија (во натамошниот текст: Народната банка).

2. Резидентите задолжително ги пријавуваат за евиденција и ја известуваат Народната банка за кредитните работи утврдени во член 2 став 16 точки 3 и 4 и став 19, 20 и 21 од Законот за девизното работење.

3. Кредитните работи од точка 2 од оваа одлука се евидентираат поединечно, врз основа на склучен писмен договор за кредитна работа со нерезидентот и за нив се известува поединечно. Народната банка ги евидентира кредитните работи поединечно, согласно со основните елементи на кредитната работа содржани во договорот, како што се: износ, услови за давање, користење и враќање.

По исклучок од став 1 од оваа точка, кредитните работи како што се: емствата, гаранциите, договорените трговски кредити (одложено плаќање или авансно плаќање) со рок пократок од една година, кредитните картички издадени од резидентите на нерезидентите, негативните салда на тековните сметки на нерезидентите и работите на договорен откуп на побарувања и преземање обврски, се евидентираат збирно и тие се предмет на збирно известување.

4. Евиденцијата на кредитните работи со нерезидентите и известувањето за нив се врши за статистички цели.

5. Резидентите од точка 2 од оваа одлука ја известуваат Народната банка непосредно.

По исклучок на став 1 од оваа точка, резидентот може да му даде писмено овластување на друго правно лице да известува во негово име за склучените кредитни работи со нерезидентите.

6. Резидентот или овластеното лице од точка 5 (во натамошниот текст: известувачот) известува поединечно или збирно, во согласност со одредбите од оваа одлука.

7. Известувачот известува поединечно за следниве кредитни работи:

- комерцијален кредит (трговски кредит - одложено плаќање) - ако со договорот за кредит е предвидена продажба на стоки или услуги помеѓу продавачот и купувачот со рок на отплата над една година;

- комерцијален кредит (трговски кредит - аванс) - ако со договорот за кредит е предвидена наплата/плаќање на аванс за иден извоз/увоз на стоки или услуги што ќе се изврши во рок подолг од една година;

- финансиски лизинг - ако со договорот за лизинг, давателот на лизинг му го дава на користење предметот на лизинг на корисникот на лизинг, без пренос на сопственоста, за определен временски периодот и под определени услови;

- стоковен кредит - ако кредиторот (финансиска институција или институција за извозно кредитирање) со договорот за кредит однапред ја утврдил неговата намена, т.е. го одобрил за плаќање стоки или услуги во меѓународниот промет;

- финансиски кредит (заем) - ако со договорот, кредиторот директно му позајмува финансиски средства на должникот (вклучително и банкарски краткорочни кредитни линии), со исклучок на кредитните картички издадени од резидентите на нерезидентите и негативните салда на тековните сметки на нерезидентите;

- издавање должнички хартии од вредност во затворено (приватно) издавање;

- договори за повторно откупување хартии од вредност.

Предмет на поединечно известување, согласно оваа одлука, се и долгорочните заеми со период на достасување од пет и повеќе години, наменети за воспоставување трајна економска поврзаност и/или ако се дадени меѓу економски поврзани субјекти.

8. При поединечното известување, известувачот поднесува барање до Народната банка за поединечно евидентирање кредитна работа со нерезидентот, при што задолжително ги доставува следниве документи:

- писмен договор за кредит склучен со нерезидентот;

- пополнети обрасци согласно со упатствата донесени врз основа на оваа одлука; и

- други документи на барање на Народната банка.

9. Известувачот е должен да ја извести Народната банка, во рок од десет работни дена од денот на склучувањето на договорот за кредитна работа.

Известувачот е должен да ја извести Народната банка за целокупниот промет и измени врз основа на кредитната работа, во рок од пет работни дена од денот на настанувањето на дејството.

10. Известувачот известува збирно за следниве кредитни работи:

- емство и гаранција;

- залог на недвижности (хипотеки), движности и други облици на осигурување;

- договорен откуп на побарувања и преземање обврски, и тоа: купување на побарувањето од правни односи меѓу резидентите, ако купувачот е нерезидент; купување на побарувањето од правни односи меѓу нерезидентите, ако купувачот е резидент; преземање обврски од правни односи меѓу резидентите, ако преземачот е нерезидент; преземање обврски од правни односи меѓу нерезидентите, ако преземачот е резидент.

Доколку работите од алинеја 1 и 2 од оваа точка се составен дел на кредитна работа за која се известува поединечно, за нив не се известува збирно.

Известувачи за кредитните работи од алинеја 3 се резидентите кои преку работите на договорен откуп на побарувања и преземање обврски стекнале обврска кон нерезидентите и/или побарување од нерезидентите.

11. Известувачот е должен да ја извести Народната банка за работите од точка 10 најдоцна до петнаесеттиот ден во месецот за претходниот извештаен период.

12. Гувернерот на Народната банка донесува упатства со кои ги пропишува формата и содржината на обрасците на кои се известува, како и начинот на нивното пополнување.

13. Со отпочнување на примената на оваа одлука престанува да важи Одлуката за евидентирање на кредитните работи со странство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 138/06, 57/09 и 146/10) и Одлуката за начинот и условите за поднесување извештаи за склучени кредитни работи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 138/06, 57/09 и 146/10).

14. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавување во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 ноември 2015 година.

О бр. 02-15/XIV-1/2015
1 октомври 2015 година
Скопје

Гувернер
и претседавач
на Советот на Народната банка
на Република Македонија
Димитар Богов